

ПЕРСПЕКТИВА

НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

28-29 листопада 2014 року

**СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

Дніпропетровськ

УДК 339.9(063)
ББК 65.58я43
С 69

Соціальні та економічні аспекти розвитку міжнародних відносин: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 28-29 листопада 2014 р.). – У 2-х частинах. – Дніпропетровськ: НО «Перспектива», 2014. – Ч. 1. – 144 с.

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Соціальні та економічні аспекти розвитку міжнародних відносин». Розглядаються загальні питання економічної теорії, фінансів та страхування, банківської справи, міжнародної економіки, менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності, економіки підприємства, економіки організації та управління підприємствами, галузями та комплексами, економіки праці та управління персоналом, бухгалтерського, управлінського обліку та аудиту, фінансів та податкової політики.

Призначений для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

УДК 339.9(063)
ББК 65.58я43
С 69

**Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників.
У збірнику максимально точно відображається орфографія і пунктуація,
запропонована учасниками.**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

ІНДИКАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ АВКСЕНТЬЄВ М. Ю.	7
МІСЦЕ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ВОЛКОВА Н. І.	9
ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ В МЕДИЦИНІ МАРЧУК І. А.	12
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ПАВЛЮК Т. І.	14
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕЧКА К. М.	18

СЕКЦІЯ 2. ФІНАНСИ ТА СТРАХУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ДОЦЕНКО І. О., АЛЕКСЕЄВА С. О.	20
СТАН ТА ФУНКЦІЇ ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ В УКРАЇНІ БСЛЯЄВА Л. А., ДВОРНІКОВА Е. О.	22
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ГРИГОРАШ О. О., КРУПА О. В.	26
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В УКРАЇНІ РОГОВСЬКА-ІЩУК І. В., ЛЕЩИШИН О. В.	29
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ КВАСНИЦЬКА Р. С., ПЕЧАЙКО О. С.	32
НАУКОВЕ ТРАКТУВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ» СУПРУН О. О.	35
НЕВОДЖЕТНІ МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТРОЯНОВСЬКИЙ Р.М., ...	38

СЕКЦІЯ 3. БАНКІВСЬКА СПРАВА

БРЕДІТНІ ВАЖЕЛІ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗАВОЛОТНА Н. Г.	41
ПІДВИЩАТОРИ РАЙОННОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ДЕФОЛТІВ БАНКІВ ОПІСЯС СИСТЕМНИХ КРИЗ БОРИЩОК Р. В.	43
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ІНТЕГРОВАНИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ МІСТОНИ К. В., СІКОРСЬКА А. А.	46
ОСОБЛИВИЙ РИЗИК В БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ НИМ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ СТРІЛЬЧУК Д. В., СТРІЛЬЧУК Ю. І.	48

функціонування і розвитку економічної системи, її рушійних сил. З появою можливості вийти в новий освітній простір студенти мають здобути вміння вчитися самостійно, робити припущення, «програвати» гіпотези і шукати реальні шляхи їх верифікації або відкидати їх. Вчитися, інакше кажучи, економічно мислити, уникаючи штамтів, шаблонів і бездумного запозичення, накопичуючи знання і навички, які згодом допоможуть їм самостійно розбиратися із складними теоретичними і практичними проблемами.

Потрібні нові підходи до підготовки фахівців в економічній сфері, які мають бути погоджені з вимогами до кваліфікації фахівця. Оскільки суспільство постійно змінюється, необхідно координувати ці підходи з соціальною еволюцією. Економіст повинен постійно підвищувати свою кваліфікацію, тим самим він постійно буде в курсі останніх змін у методах роботи і відповідно підвищувати рівень своєї освіти.

Таким чином, місце економічної теорії ще раз підтверджує, що майбутній економіст в процесі професійного навчання може одержати не лише глибокі знання предметної галузі, але й спеціальну підготовку як економіст-психолог, соціолог, яка допоможе йому інтегруватися в сучасну соціально-економічну систему і успішно працювати.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ В МЕДИЦИНІ

МАРЧУК І. А.

викладач кафедри філософії та суспільних наук

*Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна*

Економічні відносини складають основну частину нашого життя. Ця думка підтверджується історією розвитку людства, яке впродовж свого існування формувало певні економічні закони і відносини, що й становлять собою економічну теорію. Економіка є невід'ємною складовою всіх сфер діяльності, зокрема й медицини. Ось чому вкрай необхідно розглянути проблему застосування економічної теорії в медичній галузі.

Набуття компетенцій відбувається поступово в процесі навчання, рівень компетентності студента на різних етапах навчання буде різним. Таке бачення свідчить про рівневий характер компетентнісного підходу в навчанні у медичному вузі.

Отримання позитивного кінцевого результату в навчанні передбачає періодичний контроль за його досягненням на певних етапах цього процесу. Нормативний результат сформованості компетентності студента також має передбачати контроль за послідовністю її формування з визначенням вимог до рівня сформованості компетентності студента на кожному з етапів освітнього процесу. Крім того, кожен з таких рівнів передбачатиме декілька етапів формування компетентності. Ці етапи, по-перше, мають бути пов'язаними з послідовністю формування досвіду студенської діяльності відносно предметів і процесів сучасності; по-друге, віддзеркалювати хід навчального процесу: мотивацію навчання (усвідомлення студентом цілей і завдань), актуалізацію

мінімально необхідного досвіду діяльності, вивчення нового матеріалу з відпрацюванням теоретичного і практичного навчально-інформаційних блоків, самоаналіз отриманих результатів та співвіднесення отриманих результатів з передбачуваними. Залежно від виду компетенцій (предметні, соціальні, особистісні) шляхи та терміни їх формування в студентів різняться. Таке формування може бути спеціальним (безпосереднім) або контекстним (опосередкованим) і здійснюватись упродовж будь-якого часу – однієї навчальної теми або протягом всього терміну навчання в ВНЗ. З цього факту випливає наступна умова реалізації компетентнісного підходу в навчанні – це чітке визначення вимог до кінцевого рівня сформованості базових компетенцій студентів та до основних етапів їх формування. Третью умовою є послідовність реалізації компетентнісного підходу на різних етапах та рівнях формування змісту медичної освіти. Таким чином, компетентнісний підхід акцентує увагу на результатах освіти, причому як результат розглядається не сума засвоєної інформації, а здатність людини діяти у різних проблемних ситуаціях.

Перш за все, економіка як наука, є важливим елементом інтелектуального розвитку будь-якої особистості. Адже саме вона сприяє формуванню навичок поведінки в умовах ринку, озброює суспільство уміннями приймати розумні рішення і підвищує його компетентність до вирішення проблем, аби максимально задовольнити життєві потреби. Зрозуміло, що людина, яка не здатна забезпечити свої духовні, матеріальні блага, не зможе стати повноцінною частиною економічного механізму суспільства, бо не зможе проявити свою функціональну якість в критичний момент. Тому в медицині економіку впроваджують ще на етапі навчання, щоб сформувати у студентів нові світоглядні позиції, що допоможуть усвідомити всі суперечності життя й використовувати їх у своїй практичній діяльності. На цьому етапі майбутні медики починають формувати економічну точку зору, набувають первинних навичок раціональної економічної поведінки: розуміння студентами сучасної ринкової економіки, формування підприємства на основі різних форм власності, позитивних і негативних чинників розвитку національної економіки, а також структури сучасних міжнародних відносин, механізму та специфіки їх реалізації. В цьому їм допомагає впроваджений у навчання курс «Основи економічної теорії». Набуті знання стануть базою для подальшого опанування медицини, яка удосконалюється і розвивається в умовах ринкової економіки. В цьому випадку встановлюється жорсткий зв'язок між переходом до ринку і підготовкою медичних фахівців, у яких головне завдання – сформувати ефективну кадрову базу для розвитку економіки для нашої країни, яка перебуває у не найкращому стані.

По-друге, економічна теорія поширена в діяльності вже економічно сформованих медичних працівників, які застосовують знання у різних сферах своєї діяльності і діють у межах економіки охорони здоров'я, яка вивчає місце і роль охорони здоров'я та займається розробкою й удосконаленням методів раціонального використання ресурсів для задоволення потреб населення в цій галузі. Все це забезпечується лікарською діяльністю, яка і є економічною формою. Лікарі стають проміжними ланками, які пов'язують систему охорони здоров'я і пацієнтів. Працівники в галузі медицини є безпосередньо трудовими ресурсами, які є дуже великою цінністю, бо підготовка фахівця в наш час вимагає серйозних затрат часу і фінансів. Ось чому економічно обізнані фахівці цінуються на ринку кадрів.

По-третє, в системі охорони здоров'я відбувається надзвичайно багато економічних процесів. Зокрема, відбувається стрімка комерціалізація цієї системи, а також ставлення кожної людини до свого здоров'я. Внаслідок цього зростає кількість і ціна платних послуг, що надаються населенню. Також все більше у медичних установах проявляються ознаки підприємства, яке надає свої послуги, отримуючи прибуток. Змінюється характер форм власності та видів господарювання в економіці охорони здоров'я, тому і видозмінюється економічне становище працівника-медика.

Отже, у сучасному світі площини економіки і медицини перетинаються. Вони, взаємодіючи між собою, створюють глобальну систему. Адаже у цьому світі нічого не може існувати автономно. Підвищення особистої і взаємної відповідальності, дозволяють зробити суспільство більш здоровим, а економічний і соціальний розвиток стійкішим. Ось чому економічна неосвіченість і безвідповідальність призведе до глобальної катастрофи. Таким чином зрозуміло, що правильне застосування економічної теорії в медичній галузі – основна умова успішності економіки кожної країни. Звичайно, дуже багато залежить від ефективності та раціональності в цих сферах. Для різних країн і регіонів це питання є важливе різною мірою, може потребувати різних затрат і часу, проте зрушення і реформи вкрай необхідні, бо тільки тоді ми досягнемо максимальних результатів.

Література:

1. Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2008. – 448 с.
2. Основи економічної теорії: Підручник / Ніколенко Ю. В. – К.: ЦНЛ, 2003.
3. Економічна теорія: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 856 с.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [під заг. ред. О. В. Овчарук]. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
5. Рудь М. Компетентнісний підхід в освіті / М. Рудь // Вісник Львів. ун-ту. – Серія: Педагогіка – 2006. – Вип. 21, ч. 1. – С. 73-82.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

ПАВЛЮК Т. І.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри філософії та економічної теорії

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Вінниця, Україна

Досягнення науки і технології визначають не тільки динаміку економічного зростання, але і рівень конкурентоспроможності держави у світовому співтоваристві. На жаль, Україні поки пишатися нічим: її частка у світовому ринку наукомісткої продукції станом на 2009 складає близько 0,4%, а частка інноваційної продукції – менше 5% від загального обсягу промислової продукції.

Головна мета інноваційного типу розвитку полягає в отриманні максимального економічного ефекту від кожної одиниці впровадженого і перетвореного на товар

винаходу та ідеї. Можна стверджувати, що в даний час в Україні державної інноваційної політики не існує. Разом з тим інтелект і знання є одним з головних резервів країни, причому єдиним відновлюваним ресурсом. Для його застосування в Україні є головне – це освічені кадри та наука, але, на жаль, вони практично не використовуються, тому що немає внутрішнього попиту на інтелект і нове знання, немає інфраструктури, яка цей попит забезпечить.

Основою сучасних технологій є фундаментальна наука, яка створює інтелектуальні ресурси суспільства, основу сучасної технології.

Впровадження моделі інноваційного розвитку національної економіки (які функціонують в економічно розвинутих країнах) України суттєво ускладнює існуюча структура ВВП, бо головним джерелом валютних надходжень до державного бюджету залишаються гірничо-металургійний комплекс (32%), частково харчова та переробна галузі (25%), мінеральні продукти (10%), хімічна промисловість (8%). А власники цих виробництв до останнього часу фактично не здійснювали технологічну модернізацію промислових підприємств, оскільки й без цього мали певні конкурентні переваги на світових ринках за рахунок відносно дешевої робочої сили, сировини та енергоносіїв. У посткризовій економічній ситуації стан зовнішньоторговельного балансу української економіки лише погіршується, що підкреслює стратегічну безперспективність теперішнього місця України. Основна стратегія тих, хто контролюють ключові сектори української економіки, – збільшити свої прибутки, ігноруючи загальну деградацію національного господарського комплексу, зростає технологічне відставання, кризові процеси у науці та освіті [2, с. 141].

У розвинутих країнах світу показник приросту ВВП за рахунок впровадження нових технологій становить 60–90%, тоді як в Україні він складає менше одного відсотка. Хоча Україна за кількістю науковців входить до першої десятки країн світу [4, с. 36].

Таким чином, швидкість виходу України на сучасну траєкторію інноваційного розвитку залежить, насамперед, від збереження потенціалу галузевих науково-дослідних, проектно-конструкторських установ, оскільки вони відіграють головну роль в процесі матеріалізації інновацій. З Державного бюджету України фінансується ряд науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, пов'язаних з національною обороною та безпекою, окремими завданнями в до кризовий 2007 рік і становив майже 8 млрд. грн. Проте витрати за цими напрямками за останні роки були значно менші, ніж за розділом «фундаментальні дослідження та сприяння науково-технічному прогресу», що суперечить потребам матеріалізації інновацій.

Аналіз джерел фінансування інноваційної діяльності свідчить про те, що протягом всього періоду незалежності України основним джерелом фінансування були власні кошти підприємств, обсяг яких набрав максимального значення в до кризовий 2007 рік і становив майже 8 млрд. грн. За статистичними даними, до 2012 року цей показник так і не повернувся до показника 2007 року. В той час, як світова практика свідчить, що для фінансування інвестицій в інноваційну діяльність широко застосовуються саме позикові засоби, а не власні кошти підприємств. Обсяги іноземних інвестицій у 2011 році різко скоротилися. Як наслідок, обсяги фінансування інновацій за рахунок іноземних інвестицій зменшилися в порівнянні з 2009 роком на 96,2%. В середньому на цей вид джерел припадало близько 3% від загальної суми.